

QUADRE SINÒPTIC DELS POETES (TOTS SÓN POETES!) (per ordre de naixement)

Dos poetes dramaturgs (s. III – II aC)		Tres poetes de l'edat d'or de la literatura llatina (1a meitat s. I aC – principi s. I dC)			
<i>Nom complet</i>	Tit Macci Plaute	Publi Terenci Àfer	Publi Virgili Maró	Quint Horaci Flac	Publi Ovidi Nasó
<i>Anys vida</i>	254, 250? aC – 184 aC	190 aC – 159 aC	70 aC – 19 aC	65 aC – 8 aC	43 aC – 17/18 sC
<i>Lloc naixement i mort</i>	Sarsina (Umbria) al nord-est del Laci (encara no de l'imperi romà)	Cartago – Grècia	prop de Màntua, al nord d'Itàlia - Brindisi	Venúcia, sud d'Itàlia - Roma	Sulmona (centre d'Itàlia) – Tumis (a l'exili)
<i>Tipus de poesia</i>	poesia dramàtica (concretament, comèdia)		poesia èpica, poesia lírica (bucòlica o pastoral)	poesia lírica (més subgènere poesia satírica)	poesia lírica (subgènere: poesia elegíaca). poesia epicodidàctica
	Gènere teatral: <i>fabulae palliatae</i> .				
<i>Aspectes destacats de la vida i de l'obra</i>	Autors de comèdies; partien d'obres gregues, fins i tot refonien i combinaven arguments d'altri (<i>contaminatio</i>). Educació molt acurada.		Del cercle de Mecenàs (73, 63 aC? – 8 aC), conseller d'August, que manté poetes i artistes.		De família benestant. Estudia retòrica a Roma i a Grècia. Es casa tres cops. El 8 dC, August el desterra a Tomis (actual Constança, a Romania) i no és mai perdonat. Trist i sol.
	De família benestant. Va emigrar a Roma i va fer diversos oficis (comerciant, actor, director, productor...). Té molt èxit de públic. Fa ús del <i>sermo vulgaris</i> (parla popular), amb grolleries... i ús llampant de vestuari.	Origen nord-africà. És un nen esclau, alliberat pel seu amo (li dona el nom i classe social alta). Mor jove. Considerat per cercles cultes, però poc pel públic. Obres de caràcter burgès. Obres moralitzants i psicològiques, poc còmiques, sense la força i el ritme de les de Plaute.	Pare, pagès ric. Estudis a Milà i a Roma. Mecenàs li regala una casa a Roma, però prefereix viure al camp, al sud d'Itàlia. Aparença de camperol, tímid i no interessat en dones. Mor tornant d'un viatge a Grècia per documentar-se. Considerat el poeta nacional.	Pare llibert. Educació acurada, a Atenes i tot. Poeta líric més gran; varietat temàtica i formal. Virgili el presenta a Mecenàs; refusa ser secretari d'August, però accepta el regal de Mecenàs d'una vil·la prop de Roma. Mor en 8 aC, com el seu mecenes i amic Mecenàs.	
<i>Obra</i>	A li atribueixen 130 obres. 1a obra, <i>Miles gloriosus</i> (<i>El soldat fanfarró</i>). Varró (s. I aC) diu que hi ha 21 comèdies autèntiques (se'n conserven 20). P.e.: - <i>Aulularia</i> (<i>La comèdia de l'olla</i>) - <i>Amphitruo</i> (<i>Amfitrió</i>) - <i>Bacchides</i> (<i>Les Baquis</i>) - <i>Menaechmi</i> (<i>Els bessons</i>)	Només 6 comèdies: - <i>Adelphoi</i> (<i>Els germans</i>) - <i>Andria</i> (<i>La noia d'Andros</i>) - <i>Eunuchus</i> (<i>L'eunuc</i>) - <i>Hecyra</i> (<i>La sogra</i>) - <i>Heautontimorumenos</i> (<i>El qui es tortura a ell mateix</i>) - <i>Phormio</i> (<i>Formió</i>)	- <i>Èglogues</i> (= <i>Bucòliques</i>) (39 aC): 10 poemes bucòliques. - <i>Geòrgiques</i> (29 aC): agricultura i activitats rurals, de caire didàctic. - <i>L'Eneida</i> (29 aC-19aC), escrita en hexàmetres dactílics	- <i>Èpodes</i> : 17 poemes satírics curts (el 2n, comença amb <i>Beatus ille...</i>). - <i>Sàtires</i> : 18 poemes en 2 llibres. - <i>Odes</i> (= <i>Carmina</i>): 103 poemes en 4 llibres de temes (amor, filosofia, pàtria...) i formes diversos. - <i>Epístoles</i> : 23 poemes com cartes en 2 llibres (ficció epistolar)	-Poesia elegíaca d'amor: <i>Amores</i> , <i>Heroides</i> (cartes d'heroïnes mitològiques als seus amants) -Poesia didàctica d'amor: <i>Art amatòria</i> , <i>Remeis d'amor...</i> -Poesia epicodidàctica: <i>Metamorfosis</i> (1-18 dC) -Poesia patriòtica: <i>Fastos</i> (origen i significat de les festes romanes) - <i>Pòntiques</i> (inacabades) - <i>Tristia</i> , <i>Epistolae ex prouto</i> (composicions elegíacques com cartes)
<i>Recursos mnemotècnics</i>	El més arcaic de tots (mitjan s. III aC – final s. II aC). Recordant com és <i>El soldat fanfarró</i> podem recordar les característiques de les seves obres dramàtiques.	Neix quan mor Plaute, aproximadament. Recordant característiques del teatre de Plaute es poden recordar les diferències del teatre de Terenci.	Va morir molt abans d'August i és l'autor de l' <i>Eneida</i> , per una banda («l' <i>Eneida</i> de Virgili») –de la qual podem parlar molt– i que és “bucòlic”, per altra banda.	“El del mig” dels tres grans poetes de l'edat d'Or. Té poemes molt diversos, incloent la poesia satírica. És el poeta líric més important.	Autor de les <i>Metamorfosis</i> , fàcil de comentar una mica («les <i>Metamorfosis</i> d'Ovidi»). El marcà molt l'exili (per una poesia massa eròtica?, amorosa). És el més jove de tots.

ALTRES ESCRIPTORS (PROSISTES!)

<i>Nom complet</i>	Marc Tul·li Ciceró	Tit Livi
<i>Anys vida</i>	106 aC – 43 aC	60, 59 aC? – 17dC
<i>Lloc naix. i mort</i>	Arpinum, a prop de Roma	Pàdua (nord d'Itàlia)
<i>Gènere</i>	tres gèneres: oratòria, filosofia i gènere epistolar (cartes)	historiografia
<i>Aspectes destacats de la vida</i>	Estudis a Roma de dret, filosofia i oratòria. De més gran, estudis a Grècia durant dos anys. En tornar, comença la carrera política. Durant el seu consolat, la conjuració de Catilina (intent de cop d'estat). A la guerra civil entre Cèsar i Pompeu, a favor de Pompeu, però Cèsar el perdona. S'enfronta a Marc Antoni, li fa discursos en contra (<i>Filípiques</i>) i Marc Antoni el fa assassinar. El més gran dels oradors llatins. Pot reeixir perquè viu durant la República (llibertat d'expressió). Màxim prosista llatí.	Era favorable a la República, però va procurar estar bé amb August, de qui era amic. En part, coneixem l'obra gràcies als resums que es van fer posteriorment, ja que han arribat molts pocs llibres originals. Tenia intenció literària.
<i>Obra</i>	Oratòria (discursos): <i>Catilinàries</i> , <i>Filípiques...</i> / Oratòria (teoria): <i>De oratore</i> , <i>Orator...</i> / Filosofia: escrits en forma de diàleg. / Gènere epistolar: cartes.	<i>Ab urbe condita</i> (27 aC – 17 dC): dels 142 llibres, se'n conserven 35 que expliquen la història de Roma fins al 9 aC.
<i>Recursos mnemotècnics</i>	Si pensem en l'estructura <i>Cicerone consule</i> , recordarem que Ciceró va ser cònsol (polític, per tant).	Vam llegir part d' <i>Ab urbe condita</i> el curs passat (pròleg, i des de la guerra de Troia fins a la violació i el suïcidi de Lucrecia).

